

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Husmandsbrug andrager efter Forslaget i de første 5 Aar, hvor Laanet er afdragsfrit, kun Renten, 416 Kr., medens der efter 5 Aars Forløb skal betales 624 Kr. aarligt i Renter og Afdrag.

Jordkøbslaanene er i Forhold til den gældende Lov forhøjet fra 12 000 Kr. (i særlige Tilfælde 13 000 Kr.) til 15 000 Kr. for Husmandsbrug og fra 5 000 Kr. til 7 000 Kr., eventuelt 10 000 Kr., for Gartnerier. De forrentes med 4 pCt. og afdrages først, naar Byggelaanet er indfriet.

For Gartnerier er der foreslaaet en Række Forbedringer ud over den allerede nævnte Forhøjelse af Jordkøbslaanet. Saaledes foreslaas Byggelaanets Maksimumsbeløb forhøjet fra 17 000 Kr. til 25 000 Kr. inkl. Laan til Opførelse af Drivhuse. Nyt er det saaledes, at Drivhuslaanet er rentefrit for Halvdelen, og at den øvrige Del af Byggelaanet til Gartnerier faar samme Rente- og Afdragsvilkaar som almindelige Husmandsbrug. Under disse Omstændigheder har man fundet det rimeligt, at Afdragsfriheden, der efter 1943-Loven omfatter de første 5 Aar, begrænses til fremtidig kun at omfatte de første 2 Aar.

I øvrigt tillader jeg mig at henvise til de udførlige Bemærkninger til Lovforslaget.

Jeg skal dernæst have den Ære for det høje Folketing at fremsætte det af Kommissionen udarbejdede *Forslag til Lov om Opførelse af Arbejderboliger paa Landet*.

I Medfør af § 5 i Lov Nr. 384 af 12. Juli 1946 skal Lovgivningen om Opførelse af Arbejderboliger paa Landet underkastes Revision i indeværende Rigsdagssamling. Kommissionens Forslag er opbygget paa samme Maade som Forslaget til Statshusmandsloven, saaledes at de tidligere Love ophæves, og saaledes at de økonomiske Bestemmelser, der kun har Betydning for kortere Aaremaal, udskydes til et særligt Lovforslag.

I Henhold til Loven fra 1938 og de senere Love om Opførelse af Arbejderboliger paa Landet er der opført mellem 4 000 og 4 500 Landarbejderboliger, hvorved et betydeligt Antal kvalificerede Arbejdere er blevet fastholdt i Landdistrikterne, men Jordlovsudvalget har hvert Aar modtaget Ansøgninger fra et stort Antal kvalificerede Ansøgere, som ikke har kunnet imødekommes. Udvalget har fortrinnsvis imødekommet Ansøgninger fra egentlige Landbrugsarbejdere, medens andre Ansøgere, der ogsaa maa siges at være beskæftiget ved normalt forefaldende Arbejde paa Landet, og som ikke er væsentligt bedre stillet

end Landarbejdere, f. Eks. Undermejerister, Kontrolassistenter, visse Landpostbude og Teglværksarbejdere, ikke har kunnet imødekommes paa Grund af Bevillingernes Utilstrækkelighed. Som jeg senere skal komme ind paa, er Kommissionen gaaet ind for en betydelig Forhøjelse af de aarlige Bevillinger, og det blev ved Forhandlingerne i Kommissionen udtrykkeligt fremhævet som en Forudsætning for Forhøjelsen, at denne vilde medvirke til, at man ogsaa kunde imødekomme Ansøgere fra disse Grupper af Arbejdere paa Landet. Man har i Kommissionen drøftet Lovforslagets Enkeltheder med Repræsentanter for Dansk Arbejdsmandsforbund, og der var Enighed om at bibeholde den hidtidige Bestemmelse om Ansøgenes Kvalifikationer, der nu findes i Forslagets § 2.

For at opnaa en mulig og ligelig Fordeling mellem Landsdelene af de disponible Midler er det i § 16 foreslaaet, at $\frac{1}{4}$ af det Beløb, der af Statskassens Midler stilles til Raadighed for Opførelse af Arbejderboliger paa privat indkøbt Jord, fordeles ligeligt mellem Landets Amtsråds-kredse, medens Resten fordeles i Forhold til Antallet af indkomne Ansøgninger fra kvalificerede Ansøgere, idet det har vist sig, at Antallet af Ansøgere er væsentlig større i de jyske Amter end paa Øerne.

I de forløbne Aar er det gentagne Gange fra forskellig Side fremhævet, at der finder en uheldig Spekulation Sted med Hensyn til de med Statsstøtte opførte Arbejderboliger, hvorved disse Boliger underdrages den Befolkningsgruppe, de var tiltænkt. Den oprindelige Regel i 1938-Loven om, at Laanene forfaldt ved Ejerskifte og ikke kunde overtages af en ukvalificeret Køber, var øjensynligt utilstrækkelig. Der fandtes Købere, der netop ønskede at indfri Statslaanene for derved at befri Ejendommen for de i Loven hjemlede Raadighedsindskrænkninger. Ved Loven af 1943 blev det derfor for Boliger, der opføres efter denne Lov, bestemt, at disse Raadighedsindskrænkninger først bortfalder 20 Aar efter Laanenes Indfrielse, og der gaves Staten Ret til at overtage Boligen. Ved Ændringsloven, Nr. 384 af 12. Juli 1946, indførte man yderligere — ligesom paa Husmandsbrugene — en rente- og afdragsfri Del af Byggelaanet, der skulde virke som en Slags Spærreprioritet.

Kommissionen har ikke anset Spærreprioriteten for et virksomt Middel mod Spekulation og har ikke optaget Bestemmelsen herom i Forslaget. Derimod har man i Forslaget søgt Værnet mod Speku-